Ціна примірника 25 сотиків.

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

Народня Справа

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно . . . . 1 зол.
Чвертьрічно . . 3 зол.
Піврічно . . . 6 зол
Річно . . . . 12 зол.
ЗА ГРАНИЦЕЮ.
Річно — 2 до ляри.
Гроші в краю посилати переказами, або чеками „Народної Справи“ — в загра-ниці порученими листами.
За зворот рукописів Редакція не ручить. На відповідь треба долучити значок 30 сотиків.
ОГОЛОШЕННЯ:
1 стр. 700 зол., пів стр. 400, чверть стр. 200 зол. Гроші треба посилати наперед

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ЧАСОПИС

Ч. 28 (93) Львів, неділя 13. липня 1930. Рік III.

АДРЕСА: „Народня Справа“, Львів, вул. Боїмів 4. — — Чекові конта: 408.697 і 154.130 — — Телефон 57—90

УВАГА!

Друкуємо повість!

В слідуючім числі розішлемо перших [illegible] сторін повісти „В [illegible]триці“, нагородженої [illegible] нашім Конкурсі. В тім [illegible]слі докладно напишемо, [illegible] сторінки складати, щоби потім кождий передплатник міг оправити собі книжку.

По скінченню повісти почнемо під осінь друкувати господарську книжку-читанку. Редакція.

РІЧНИЦЯ СМЕРТИ АДАМА КОЦКА.

1. липня сего року минуло рівно 20 літ, як на львівськім університеті згинув від кулі український студент Адам Коцко. Сталося це підчас віча, яке скликали були українські студенти, щоби домагатися для Українців українського університету. Тоді до університету впала юрба польських студентів, поставили з лавок барикади і не пускали Українців з університету. Коли українські студенти вискочили на барикади, посипалися на них стріли з револьверів а одна куля вцілила Адама Коцка, що був предсідником віча. Він згинув на місці. Його могила є у Львові на личаківськім цвинтарі. Сего року 30. червня хотіли українські студенти пластуни відправити панахиду на могилі А. Коцка. Та коли заспівали: «Ви жертвою в бою нерівнім лягли», поліція почала розганяти студентів а священикови, який правив панахиду, загрозили слідством. Українського університету, за який згинув Адам Коцко, ми ще й до нині не маємо. Але вірмо, що народ своєю свідомістю і до тої цили і ще кращої дійде. Честь і слава памяти Коцка, що згинув за рідну справу!

—о—

ОСТАННІ НОВИНИ.

Пожежна пошесть.

Випадки пожеж ширяться застрашаючо. В Синятичах, повіт Стрий згоріло кільканайцять господарств. Пожежу спричинив семилітний хлопчина, що бавився сірниками. Про великі пожежі доносять також ізза границі.

—о—

Згинув за податок.

В селі Дембіна, пов. Прашниш (коло Варшави) господар Александер Оссовскі не міг заплатити податку і тому в суботу прийшов еґзекутор з поліцією, щоби зафантувати річи. Оссовскі просив аби заждав до 15. липня, але еґзекутор не згодився і вивів зі стайні корову. Тоді господар вдарив косою поліцая Свідерского, а жінка почала бити поліцаїв камінням. Поліцаї почали стріляти і так тяжко ранили господаря, що він за кілька годин вмер. Тоді зібралися люди з Дембіни і з сусідних сіл, пішли під постерунок в Прашнишу й домагалися аби їм дати того Свідерского і ще одного, що стріляли. Поліція не згодилася, тоді люди вдерлися на постерунок і знищили все в хаті. Староста завізвав з Цєханова сотню уланів і щойно улани шаблями розігнали товпу народу. — Оссовскі був свояком польського єпископа-кардинала Каковского.

—о—

Комуністи в боротьбі з поліцією.

В Сосновцу йшли комуністи в неділю походом через місто, а що не мали на це дозволу, то поліція заступила їм дорогу. Демонстранти стріляли з револьверів, а поліція дала 6 стрілів з крісів. Згинули два демонстранти, ранений один поліцай.

—о—

„Пшодовнік“ що любить бити.

Польські ґазети у Львові пишуть докладно про те, як якийсь «пшодовнік» поліції у Львові, Васілєвскі, страшно побив дві дівчини, котрі арештували під замітом крадежі, і то — як показалося — невинно. Побиті Ева Дячків і Марія Гаврилюк. Вони донесли про це до прокураторії і відважного «пшодовніка», що показує свою силу на безборонних дівчатах, буде судити суд. (А аґенти поліції недавно під присягою твердили, що поліція ніколи ніколи нікого не бє!)

—о—

Затроїлися вояки

В Бережанах затроїлися несвіжим мясом 263 вояки 51. полку в 3. баталіоні, з того 31 тяжко захорувало. Ведеться слідство, хто завинив.

—о—

Який урожай?

Обчислюють, що в цілій Польщі цего року озимі збіжа вдалися ліпше, як минулого року, а ярі гірше. Ярим пошкодила посуха. Найліпший урожай є в Східній Галичині і на Волині... На західних пісках мало коли вдається жниво, тому то звідти так радо «сідають» на землях Сх. Галичини й Волині.

—о—

Історія посухи.

Вчені дослідники погоди кажуть, що такої посухи і спеки як в червні сего —року, — не було від 116 літ. Ще в 1814 році було в червні 24 дні без дощу. В 1887 р. було 14 днів а в 1904 р. 10 днів червневої посухи. Натомісць в р. 1848 (коли знесли панщину) через цілий місяць червень падав дощ — лише 1 день був без дощу.

НОВИНКИ

13. **Неділя, 5 по С. Собор 12 Апост.**
14. Понеділок, Косми і Дамяна.
15. Второк, Пол. Ризи Пр. Б.
16. Середа, Якинта і Анатоля.
17. Четвер, Андрея Крит.
18. Пятниця, Кирила і Методія ап.
19. Субота, Атаназія.

—о—

Увага: Свята в цьому тижні спільні українцям греко-католикам і православним.

—о—

Зміни місяця:

Повня дня 11 о год. 8 і пів вечером.
Нів дня 25 о год. 3 рано.

—о—

Як нарід приповідає:

— Прийде літо, то є розмаїто, прийде зима, то хліба нема, і чоботи ледащо і робити нема що.
— До Петра сподівайся тепла, а як по Петрі, то й по теплі.
— Вибий на біді й весь ліс, то все з біди оден біс.

—о—

Історичні спогади в цьому тижні.

15. VII. 1015 р. (тому 915 літ) помер у Києві український князь Володимир Великий. Його князювання було часом розцвіту і сили української держави, що була тоді одною з найсильніших в Европі. Границі держави Володимира Великого сягали від Кавказу до Татри і Попрад (на Лемківщині) та від Вороніжа і Курська по Чорне море. Та найбільшим ділом Володимира Вел. було заведення на цілій Україні християнскої віри. (988 року).

— **Посмертна згадка.** 22. червня упокоївся на клініці у Львові бл. п. о. Володимир Дуб, з Крил. відзнаками парох в Сурохові, пов. Ярослав. Його тлінні останки перенесли до Сурохова, де при великим здвизі народу і при участи 16 священиків відбулися величаві похорони. Покійний був ревним громадянином-патріотом і здібним організатором та освідомителем Ярославщини. За те й натерпівся немало і тому скосила його невмолима смерть у силі віку — 53 літ. Честь Його світлій памяти!

— **Пожежа церкви.** П. п. Макогонський з Конюх, пов. Бережани, просить нас поправити новинку про пожежу церкви в Конюхах так: Церков не займилася від непогашеної свічки, але з невідомої причини. Згорів тільки кивот, євангеліє, служебник і обруси. Шкода виносить около 1000 зол.

— **Бандити гуляють.** На дорозі коло Мозолівки в підгаєцькому повіті напали оноді якісь бандити, переодягнені по жіночому на фіру якою їхала Антонина Заячківська. Перестрашений візник втік, полишаючи нещасну жінку на ласку бандитів, які зрабували у неї 30 золотих і втікли. Бандити покищо невикриті.

— **Поліція на Загальних Зборах.** На загальні збори «Сокола» в Сільці коло Підгайців впали з криком два поліцаї з Підгаєць і мимо вияснень президії зборів, що збори відбуваються правно і формально, почали легітимувати учасників і випихати їх із салі. Ця безправна поведінка поліцаїв викликала загальне обурення. (Від Редакції: На обох поліцаїв треба внести скаргу до староства. Назвиск не конче подавати, як може не знаєте, вистане подати їх числа (нумери).

— **Стережіться обманців!** По селах равського повіту швендяється якийсь панок, представляється як агент від дешевої бляхи і вициганює якісь завдатки. Ті завдатки, розуміється, пропадають. Наші селяни повинні вистерігатися того осібняка і йому подібних лакомих на легкий хліб обманців. Взагалі з **жадними аґентами, правдивими чи фалшивими не треба ніколи задаватися**, бо з того виходить для наших селян лише біда і ошуканство.

— **Вже й до кінських хвостів беруться.** Якийсь злодюга пообтинав в ночі з 20. на 21. червня хвости 32-ом коням на пасовиску в Жапалові, пов. Любачів. Тепер на бідні звірята страшно насідають мухи. (Від Редакції: Старатися не робити кіньми в спеку, в стайні мухи винищувати всіми способами; дуже добре є начімхати зеленого листя з конопель, розтерти його добре в долонях і натирати коні, найбільше ті місця, де мухи найгірше кусають. До так натертого коня не вчепиться жадна муха, бо мухи і всі комахи не зносять запаху конопель. Так натирати можна й худобу). За злодюгою добре пошукати, аби його також «натерли» але в арешті.

— **Ото погостили!** В селі Янівка на Виленщині справляв один господар хрестини і так почастував своїх гостий горівкою, що 20 осіб затроїлися, а з того 5 вже вмерло. Слідство показало, що господар долляв до горівки денатурованого спіритусу, аби ліпше «палила».

— **Неприємність на панській забаві.** В Бережанах святкували поляки дуже парадно 400-літну річницю міста (хоч воно богато старше і в давнину не називалося так). По параді була забава в маґістраті. Підчас забави посперечався за щось капітан Маєвскі з комендантом «Стшельца» Чаплінським. Маєвські дав Чаплінському два рази в лице, а потім стрілив до нього. Чаплінські догорює в шпиталі, капітан в арешті, — а забава перервана.

— **Соколи в боротьбі з огнем.** В Скоморохах, пов. Бучач, вибухла 25. VI. о год. 2. по полудні пожежа в будинку читальні «Просвіти». Огонь обхопив за хвильку цілий будинок і загрожував цілому селови; та на щастя наші браві молодці-Соколи збіглися на голос сурми, як один, і миттю вгасили вогонь та виратували загрожене майно. З подивом і гордістю гляділи люди на цих молодців, як вони з нараженням власного життя увихалися при гашенню пожежі. Навіть заскорузлі вороги соколів хвалять їх під небеса за цей подвиг. Громада задумує купити їм добру пожарну сикавку. Честь і слава бравим молодцям — соколам!

— **Фестин і забава на Веселій Горі** коло Мозолівки, пов. Підгайці відбудеться в суботу 12. липня. Початок о год. 2. по полудні. Фестин улаштовує Кружок «Рідної Школи» і просить всіх, прибути.

— **Доручіть зібрану жертву!** Дописувачі з Бишова, пов. Сокаль, взивають Пуру Грицька, щоби або зараз доручив зібрані гроші на ту ціль, на яку їх узяв, або на ту, на яку в дійсности люди складали.

— **Уважайте на коні.** Павлови Мудрикови з Зашкова пов. Золочів сполошилися чогось коні так, що перевернули віз і господар згинув під возом.

— **Нещастя підчас праці.** Микола Курилко, гончар в Миколаєві н. Д. копав оноді глину так нещасливо, що глинище завалилося і його присипало. Нещасного гончаря витягнули люди лиш троха живого.

— **Згоріла цегольня.** В Станиславові згоріла оноді через необережність малого хлопця цегольня Таненбавма враз з двома домами і 5 шопами. Згоріло богато матеріялів. Загальна шкода виносить коло 100 тисяч золотих.

— **Поборюйте дикі звичаї між парубоцтвом!** В Середнім великім,

Читання з історії України (ч. 74).

Битва під Пилявцями.
(20-23. вересня 1648).

Битва над рікою Пилявкою почалася в понеділок 20. вересня і то разом в трьох місцях. Польські відділи Ляца і Корецкого знайшли брід повище греблі і почали битися з відділом отамана Івана Чорноти. Инші поляки і козаки розсипалися по чагарниках і почали завзято себе нищити, так піші як і кінні, а обі сторони були однаково відважні. Нарешті полякам вдалося відбити козаків з того боку греблі і польське військо мало вже вільний перехід через ріку. А тимчасом частина поляків під проводом Михайла Йордана знайшла ще один брід понизше греблі і перейшли на цей бік, щоби вдарити козаків з боку. Той день закінчився перевагою поляків, і хоча битва ще не була рішена, але вони вже хвалилися, що на другий день нападуть на пилявський замок і зловлять Хмельницького.

Другого дня більше щастило козакам. Вони стали напроти броду, яким перейшов Йордан і там обкопалися, щоби не пустити його далі. Це коштувало козаків богато крови і в битві за той брід згинув хоробрий і лютий козацький полковник з Уманя, Ганжа. Він виїхав на «герць», убив у отвертім бою кількох польських старшин та потім убив його підступом якийсь наємний волох, зайшовши його ззаду.

Вечером того дня почули поляки що в козацькім таборі повстав незвичайний галас. Заграли сурми, почулися парадні вистріли з гармат, а десь з далека доходили голосні крики «Алла! Алла!» Поляки перелякалися, бо уважали це за певний знак, що то до Хмельницького надійшла татарська поміч.

А в середу ранком в польськім таборі зловили якогось священика, мабуть перебраного козака, якого Хмельницький навмисне післав у польський табор, бо це була його хитрість. Того чоловіка взяли поляки на допит, а він сказав: «Хмельницький уже хотів відступити, але вчера вечером прийшло козакам на поміч сорок тисяч татар і за ними йде сам хан ще з більшими силами». Поляки не догадалися, що це неправда, тільки підступ, і дуже залякалися. Правди в тім було лише трохи, бо до Хмеля справді прийшли татари, але лише чотири тисячі під проводом Мурзи Карабчея і сина Хмельницького, Тимоша.

Досвіта в середу пустив Хмельницький навмисне татар на перед, а з ними ще й кілька тисяч звичайних козаків, перебраних по татарськи, аби полякам здавалося, що татар є справді дуже богато. Ті татари і козаки кинулися до наступу з страшним криком: «Алла! Алла!» і між польським військом пішов страх і нелад. Одні відразу хотіли втікати, другі гнали боягузів на перед і неодин згинув таки з руки свого побратима. А до того ще й між старшими почалися сварки і лайка.

Козаки з татарами перебігли тимчасом греблю і кинулися на польські окопи за рікою. Відважнійші польські полки виступили до бою, а тоді козаки (під проводом Чорноти) завернули назад через греблю, удаючи, що ніби втікають. Втішні поляки побігли за ними через греблю, за ними побігли навіть боязливі, а коли вже всі стовпились на греблі, тоді нечайно передні почули десь недалеко могучий голос Хмельницького: «За віру, молодці! За нарід!» І на польські полки рушила головна сила козаків, що стояла по боках греблі і до того часу була закрита ранною мрякою. Одні вдарили ззаду на тих, що вже перейшли на цей бік, другі вдарили на тих, що стовпилися на греблі — і тоді «Поляки орали землю списами, а болото устеляли прапорами» — так пише очевидець тої битви. Ті два полки, що перейшли на цей бік, вигинули що до одного, між ними згинуло богато знатних польських панів. Лише малій горстці вдалося втікти назад до своїх. А рівночасно Кривоніс почав шарпати поляків ззаду від Константинова і вони подумали, що їх зовсім окружили.

Польські полководці казали відступити від річки далеко в поле, каялися, що зачинали в тих болотах битву і радили, що тепер робити. Віддали всю команду Вишневецькому, а самі почали втікати. Конєцпольскі втікав пішки, перебраний за селянина. Заславский втік на коні, але лишив увесь свій табор і свою сторожу. Коли між польським військом пішла вістка, що старші зрадливо повтікали, кинулися і вояки, куди кого очі несли. Рано виїхали козаки над річку, щоби знов починати «герці» а то пусто, ні собака не гавкне! Кинулися на вздогін і богатьох ще побили тай здобули величезне майно польського табору: 120 тисяч возів з кіньми, 80 гармат і на 10 міліонів золотих (нині булоби понад 100 міл.) всякої срібної і золотої посуди, всякої упряжі, сідел і всячини, яку пани з перестраху покинули в таборі. Пива, меду й вина лишили так богато, що «всі козаки пили три дні, сидячи в таборі, тай ще осталося стільки, що всім булоби на місяць» — пише очевидець.

Отак закінчилася та славна битва під Пилявцями.

(Дальше буде)

пов. Ліско, убили якісь бандити 24-літнього парубка із сусідського села, Лукового, Антона Чижика. Як показалося, вбийниками були місцеві парубки. Громадяни обох згаданих сел жаліються, що між парубоцтвом завелися страшні бандитські звичаї. Парубки ходять з ножами і револьверами як які розбишаки і через будь яку дурницю калічить себе і вбивають. Спокійному чоловікови в тих двох селах і дорогу годі перейти. — Знову дописувачі з Вівся пишуть, що коли в неділю 29. червня проїхав до Новосілок, пов. Підгайці Аматорський Гурток дати представлення в Новосілках, то молодіж того села — около 200 парубків — зібралися під читальнею, білетів не купувала але загрозила, що і так піде собі на представлення. Люди з Вівся мусіли занехати представлення і вернулися до дому. — Таку дику молодіж повинні родичі краще виховувати а часом і добре провчати. Бо ліпше, як такого непоправного хлопця провчить рідний тато, аніж потім малиби його «вчити» поліцаї, ключники і фахові бандити по криміналах.

— **Самогубство і людські забобони.** В Миколаєві над Дністром повісився оноді в возівни місцевого рим. катол. приходства якийсь німець. Місцеві жидки миттю розхапали по кусникови шнур із ліців (віжок), на котрім повісився той нещасний самогубець; жидки ворожать собі, що кождому, котрий має кусень такого шнура, буде добре йти ґешефт.

— **З американських чудасій.** В найбільшому американському місті, Нюйорку заложено недавно цікаве товариство — «Клюб убитих». До него належать усі ті, про яких подали уряди, що вони вбиті на війні, чи підчас нещасливих випадків по фабриках і копальнях, але пізніще показалося, що це помилка і що ті люди живуть. Тепер якісь меткіщі з тих «небіщиків» заложили згадане товариство, яке має займатися охороною прав своїх членів і формальним привერненням їх назад між живих, бо декого з них не хотять признати живими, але кажуть, що вони підробили документи. — В другому американському місті, Кентукі, засудив недавно суд мурина Іму Ашбурі на досмертну вязницю за те, що він вкрав у свого сусіда шість курок. Коли той суд буде й далі видавати такі тяжкі присуди за крадіж, то в тому місті і околиці готова настати правдива «посуха» на злодіїв.

— **Пожертви на добрі цілі.** І. Микитюк родом з Печеніжина, тепер у м. Нантуа (Франція) передав 4 зол. на політ. вязнів, Р. Школу, Укр. Інвалідів і Вдови й Сироти (по 1 зол.). — На весіллю у п. П. Петринюка в Носовиці старій зібрано 3.60 зол. на «Рідну Школу». — На весіллю у п. Семена Мельника в Воскресінцях зібрав п. Д. Левицький 4 зол. на Укр. Інвалідів. — На весіллю п. Юрка Дмитрова в Пятничанах зложили гості 7 зол. 40 сот. на Рідну Школу. Гроші передано через адміністрацію «Нар. Справи». Честь і слава жертводавцям!

— **Хто надав 30. 6.** в Снятині 3 зол. і не подав своєї адреси, зволить повідомити адміністрацію.

— **Судили наших робітників за страйк.** Лісові робітники з Перегінська, пов. Долина, проголосили в січні ц. р. загальний страйк, щоби тим запротестувати проти страшного визиску їх праці та домагалися від лісових фірм підвишки платень. Поліція зробила з того «великий бунт», староство в Долині стягнуло з села велику контрибуцію і казало заарештувати кількадесять робітників, яким виточено слідство за нарушення спокою чи публичне насильство. Стрийський окружний суд засудив оноді двацятькілька тих робітників на кару від 2 місяців тюрми до кількох днів, а решту обвинувачених звільнив. Обвинувачених боронив адвокат Домбчевський зі Стрия.

— **Слушна кара за невдячність.** В одному литовському селі біля Ковна доживав віку у свого сина господаря, його старенький батько. Як то на жаль доволі часто буває, син забув усе добро, що для него батько зробив і памятав тільки те, що батько не годен уже нічо робити, а їсти ще часом хоче. Отож той негідний син хотів батька якнебудь позбутися, але якось усе трудно було. Але раз зявився в селі онучкар (міняйло) і заїхав перед хату того господаря та запитав чи не має що продати. Господар утішно крикнув що має великий кусень старої шкіри, дасть її дуже радо, але треба йому згори дати десятку і не впоминатися о зворот, як би шкіра не подобалася. Міняйло згодився і дав десятку, а тоді нелюдяний господар вивів свого батька і сказав: «Ось тобі твоя шкіра, бувай здоров». Міняйло (Литовець) був людяний чоловік. Ця чорна невдячність сина так його заболіла що він узяв старого до себе і заопікувався ним як рідним батьком. По двох роках дістав той батько ненадійно лист з Америки і в листі було, що там помер його близький свояк і лишив йому в спадку 25 тисяч долярів. Невдовзі прийшли і гроші. Старий так подобав собі життя у того міняйла, що не хотів нікуди вибиратися і прожив у него ще два роки. Умираючи, записав усі гроші свому прибраному опікунови і синови-міняйлови, а рідному синови, що колись із ним так нелюдяно обійшовся, не записав ані сотика. Син пробував процесуватися, але програв у всіх інстанціях і ще набрався встиду й ганьби. Ця подія дісталася внедовзі до ґазет і стала голосна на весь світ.

— **Дорогі гості.** На днях гостила в Перемишлі, Львові та Станиславові прогулька українських студентів із Закарпаття (під Чехословаччиною). Гості були всюди витані з великим одушевленням. У Львові були два дні, звиділи українські інституції та навязали братерські звязки з нашими студентами. Зі Львова поїхали до Станиславова, а відти вернули на Закарпаття. Як відомо, наше Закарпаття помимо важкого гноблення і переслідувань нашого народу чеською владою, бистро освідомлюється і підноситься з упадку.

— **Хто знає що** про Антона Титина з Петликовець старих, пов. Бучач, що був вояком Укр. Г. Армії а в 1919 р. попав у польський полон і там пропав без вісти, нехай повідомить його брата Василя Титина в Петликівцях старих, почта в місци, пов. Бучач.

— **Наука на будуче.** Польський арцибіскуп Тарновскі робив 16. травня візитацію в копичинецькому повіті. Заїхав між иншим і до села Постолівки, де заздалегідь запрошені парохіяни греко-католики зібралися дуже численно коло церкви з процесією, щоби привитати високого достойника католицької церкви. Помимо зливного дощу народ чекав терпеливо на приїзд гостя, а хлопці поїхали навіть з кінною бандерією на зустріч. Нарешті очікуваний гість надїхав критим автом в супроводі бандерії, але не був чомусь ласкавий приняти поклін і привіт від парохіян католиків «братнєй народовосьці». Тільки з віконця авта вихилився якийсь ксьондз, сказав, що «ксьондз арцибіскуп зменчони» і авто помчало далі. Умучення ксьондза арцибіскупа було мабуть лише хвилеве, бо зараз недалеко він зайшов і до косцьола і до касарень граничної сторожі. Наших людий якби хто холодною водою обілляв. Ніхто не сподівався такого «благословенства» і тому така зневага вразила усіх до глубини душі. Люди швидко порозходилися, пояснюючи собі на всякі лади ту подію. Нехайже витолкують її собі, як можуть, а на другий раз повинні бути троха осторожнійші, і не пхатися на привитання таких гостий, від яких ні зимно ні горячо, — та які ще за чемність платять зневагою.

— **Лакомі на легкий хліб.** До мешкання господаря С. Вільшанського в Бахові пов. Перемишль, вломилися злодії і вкрали 800 долярів готівкою і богато вартісних річий — на загальну шкоду 1.500 долярів. Вільшанський вернув недавно з Америки. Під замітом тої крадіжі арештовано трох місцевих людий.

— **Що кому, а курці просо.** В четвер 19. VI. відбувалося в Сільци, пов. Підгайці, величаве свято з процесією, з нагоди свята Пресв. Евхаристії. На жаль не обійшлося й тут без нечести, бо деякі наші громадяни, навіть радні, таки не витримали, покинули процесію і тишком нишком почвалали до кольоністів-мазурів на пиво. І якже нас мають шанувати чужинці, коли наші люди самі себе так понижують? Ану чи покинулиб так ті мазури свою процесію і побігли хлептати якусь там мізерну юшку? Подумайте над тим добре, панове радні, і більше не робіть собі такої нечести а громаді встиду. (Від Редакції: Назвиск тих радних і инших лакомих на чуже пиво, не поміщуємо з милосердя. Маємо надію, що вони того вже більше ніколи не зроблять. (Щось виглядає з дописі, що там був і наш священик, але не виразно написано).

— **Подяка.** Т-во «Луг» в Коцюбинчиках складає отсим найсердечнішу подяку п. Др. І. Хнчієви і п. Др. Винни ченкови, адвокатам в Гусятині за успішну і вповні безкорисну оборону перед судом в Гусятині в 1929 р.

— **Перевищив Каїна.** Юзеф Кішка, з села Студніца на польськім Шлеську, підпалив оноді в ночі хату свого брата Якуба, що саме тої ночі був на роботі в копальні. В хаті спала жінка Якуба з двома найменшими дітьми четверо більших дітий спало на стриху (горищі). Огонь обхопив хату так нагло, що Якубова заледви встигла вихопитися з хати із тими двома дітьми, та нещасна при цьому так попарилася, що від ран умерла. Четверо дітий, що спали на стриху, згинуло страшною смертю в огні. Озвірілий побратим Каїна, Юзеф, щез кудись без сліду. Він підпалив брата з пімсти через якісь маєткові спори.

— **Вже волоцюги орґанізуються.** Французька жандармерія арештувала недавно волоцюгу, котрий їй виказав документами що він є головою «міжнародньої орґанізації волоцюгів». Ця орґанізація заснувалася по війні і начислює тисячі членів по ріжних краях. От що світ уміє: там уже й волоцюги і злодії орґанізуються, а у нас і чесних людей, господарів, трудно подекуди зорґанізувати, для оборони їх прав і інтересів.

— **Як будь, аби покарати.** Староство в Рогатині покарало студента богословія Богдана Їжака гривною 20 зол. або 4 дневним арештом за те, що він переводив збірку на цілі українських бідних студентів, хоча Їжак мав на це писемний дозвіл з того самого староства. Покараний з рекурсував до Окружного Суду в Бережанах і тут несправедливу кару знесено, головно завдяки безкорисній і ревній обороні, яку вів Др. Бемко, адвокат в Бережанах.

ЩО В СВІТІ ЧУВАТИ?

З над границі Румунії і Польщі доносять, що

з України

день у день перебігають на цей бік утікачі. Вони росказують, що селянам-господарям живеться на Украіні щораз гірше та що в зимі, коли замерзне Дністер і другі граничні ріки, число утікачів збільшиться.

В Мелітополі на Украіні вислідили большовицькі власти тайну українську організацію між учениками кількох шкіл. Ця організація сходилася часто на наради, де виголошувано протимосковські і протибільшовицькі промови та завзивали, аби працювати для відірвання України від Москви. Всіх членів організації було около 600. Богато цеі свідомої молодіжи арештували більшовики.

В Москві

відбувається конґрес комуністичної партії. З перебігу конґресу виходить, що Сталін ще кріпко тримається влади і ще всі його бояться. Говорив він на конґресі промову десять годин і між иншим сказав, що між иншими державами Европи **може скоро вибухнути війна,** натомісць Радянський Союз (більшовики) хоче мира і нікого не буде зачіпати. Сказав також, що деякі європейські держави приготовляються до війни з більшовиками, але не мають ще відваги зачати, бо не знають, яка в більшовиків сила.

Недавно деякі більшовики, які подібно, як Троцкій, повтікали з Росії, почали писати в часописях, що **комуністи не зробили того, що обіцювали,** і не зроблять, а щоби втрималися, мусять піти на великі уступки і змінити свою політику.

На Далекім Сході

вибухло проти більшовиків повстання. Коло Владивостоку йдуть бої повстанців з більшовиками.

Недавно **посперечалася Москва з Японією** за ловлю риби в околиці Камчатки. Один більшовицький паролав обстрілював японські пароплави. Японія запротестувала проти того і зажадала покарання тих, що стріляли.

Більшовицький уряд видав тепер книжку про те,

як згинув цар Микола II.

Про його смерть дотепер писали всі газети світа і навіть були окремі книжки, але не всі писали однаково. В цій книжці, яку тепер видали більшовики, пишеться, що коли ревком у Єкатеринбурґу без порозуміння з Москвою казав в липні 1918 р. розстріляти царя, царицю, сина та три дочки, то їх трупів не спалили і не кинули в копальню, тільки закопали в болотах. На тім місці будують тепер фабрику машин. Царського брата Михайла розстріляли більшовики також без порозуміння з Москвою в селі Мотовилівці, як він утікав з Росії через Україну. Коли до головного комітету в Москві прийшла 18. липня 1918 р. телеграма про розстріл царської родини, члени комітету були якраз на засіданню, а почувши це, довший час не міг з них ніхто промовити слова. Аж нарешті Ленін сказав: «Продовжуймо дальше свої справи!»

Фінляндія

має клопіт з своїми комуністами, які в тім краю досить сильні і вибрали щось 30 своїх послів. Комуністи плянували недавно переворот, але це викрили. Всі фінляндські селяни страшно обурені на комуністів і домагаються, щоби уряд републики покарав їх дуже строго. Щоби спонукати уряд до того, селяни в числі около 10 тисяч машерують з сіл до столиці (Гельзінґфорс). Комуністичні посли бояться навіть іти на сесію парляменту.

В Німеччині велика радість,

бо французи 30. червня забралися з Надренії. В цілій Німеччині дня 1. липня **дзвонили** від 12 до 1. год. в полудне **всі дзвони** і правилися богослуження у всіх костелах.

Є цікава відомість, що **бувший цісар Вільгельм** сказав, що якби німці схотіли, то він зараз вернувби й ставби цісарем та працювавби для добра Німеччини.

Австрія

дістала 60 мільонів долярів позички від Америки. Цим способом австрійська република дуже скрiпиться.

Один чеський

офіцир зрадив своїх і втік літаком до Німеччини та віддав німцям літак.

В Болівії

(в Америці) повстанці перемогли урядове військо й установили свій уряд. В битвах за переворот згинуло по обох сторонах 3000 жовнірів.

В Індіях

далі неспокій. Індуси проголосили тепер 3-дневний загальний страйк на знак протесту проти арештовань і панування Анґлії.

На литовсько-польській границі знову були якісь перестрілки. Литовці арештували на границі якогось Вертиньского, що чогось переходив границю. Він пустився втікати, а тоді його застрілили.

В Польщі

— як кажуть — заноситься на якісь зміни і новини. Проти тих, що орґанізували Конґрес опозицийних партій у Кракові, має бути розправа за § 65 (за нарушення публичного спокою), а коротко зате, що старалися підкопати силу і повагу теперішного уряду. У Варшаві відбувалися якісь наради Пілсудского з міністрами. Опозиційні партії мають внести небаром домагання, аби уряд знову скликав надзвичайну сесію сойму, але чи з того що буде, не знати.

Польські ґазети з обуренням доносять, що один німецький ґенерал (Фон дер Ліппе) написав недавно статтю в француських ґазетах, звернену проти Польщі. Він пише, що булоби найліпше для Польщі і для Франції, якби Польща по добру віддала Німеччині Поморський коридор (дохід до моря), бо тоді так Польща як і Франція моглиби бути певні того, що Німеччина буде їх приятелькою. Бо так чи так, німці не погодяться на те, аби поморський перехід належав вічно до Польщі.

До Олесна, на німецьким Шлеску недалеко польської границі, приїхали з Польщі актори, аби дати польске представлення. Представлення дали, але до театральної салі кинув хтось великий камінь через вікно, а як актори виїжджали, то молоді німці кричали на них обидливими словами й кидали камінням. Потім в ночі кинули камінюку до хати одного поляка в Олесні, який організував те польське представлення.

Комуністи вибили шиби в польським посольстві в Парижі і в конзуляті в Моравській острові.

—o—

Біблійний кравець

Один кравець казав собі намалювати на своїй вивісці золоте яблоко. Зауважив той малюнок місцевий священник і питає кравця, чому він якраз яблоко казав собі намалювати та ще й золоте. На те каже кравець:

— «Бо то бачите, панотче, на честь того яблока, що то через него Адама і Еву вигнали з раю. В раю, вони ходили нагі, але на світі мусіли одягатися, а за ними й їх потомки. Отож я шаную те яблоко, бо з него жиють усі кравці».

Вірні сини України.

Наші робітники, котрих люта доля загнала аж до далекої Франції шукати заробітку, не забувають і на чужині серед важкої праці і турбот, про потреби свого народу; ось недавно зложили наші робітники в одній французькій місцевости 150 франків (около 50 зол.) і переслали їх через нашу адміністрацію на «Рідну Школу (30 зол.) і на Українських Інвалідів (20 зол.). Жертводавцями були: Дякович Василь з Опарів, пов. Дрогобич (20 фр.), Рихтицький Михайло з Ролева пов. Дрогобич (20 фр.), Музичин Петро з Летні, пов. Дрогобич (10 фр.), Гриньків Гринь з Летні пов. Дрогобич (10 фр.), Лаврів Іван з Літині, пов. Дрогобич (10 фр.), Гнатків Теодор з Ріпчиць пов. Дрогобич (10 фр.), Копач Петро, Груд. Літинський пов. Дрогобич (10 фр.), Сальо Микола з Луки пов. Самбір (10 фр.), Бокало Петро з Майнича пов. Самбір (10 фр.), Сепек Іван з Сихова повіт Стрий (10 фр.), Печер Василь з Стрілкова пов. Стрий (5 фр.), Яким Василь з Білич. дол. пов. Самбір (15 фр.), Сулім Теодор з Кунина пов. Жовква (10 фр.). За ті жертви, складають запоможені товариства і наша Редакція усім Вшановним жертводавцям якнайщирішу подяку і побажання доброї долі та щасливого повороту на рідну землю, що її вони так вірно люблять.

Дещо про силачів.

Між людьми завжди від найдавніщих часів трафлялися одиниці, що стали славні своєю незвичайною силою.

От у Біблії читаємо про силача Самсона, що найсильніщі шнури рвав як павутину, а льва поконував голими руками. Історія стародавної Греції і Риму згадує імена силачів, як от Геркулес, Мільо з Кротону Полідамес з Тессалії, цісар Максімус і инші, які своєю незвичайною силою лякали і дивували своїх сучасників.

Також між нашим українським народом трафлялися здавен давна такі силачі. Про це є звістки в народніх переказах і в історії. Таким силачем в давнину був приміром київський князь Мстислав, що поборов і вбив страшного велитня Редедю, хана Касогів (черкесів)— на очах усього війська.

— Або є переказ про Кирила Кожемяку, що буйволови голову скрутив, а потім убив силача Печеніґів і тим уратував Київ від печеніської орди.

Богато силачів було особливо між козаками — запорожцями. Із тих силачів варто згадати Івана Підкову, козацького гетьмана, котрий без жадного труду розгинав у пальцях найсильніщі підкови. Цього гетьмана Підкову тому 350 літ убили поляки у Львові, звабивши його зрадливо в засідку, за те що він дуже давався в знаки туркам і татарам, а ті за те хотіли йти на Польщу війною.

В війнах Хмельницького збірав полковник Кривоніс, що був сам незвичайно сильний, цілий відділ із самих силачів і дуже вславився у війні козаків з Польщею. Подібно зробив отаман Вовчур.

В найновіщих часах великою силою відзначилися силачі з Галичини, як Гарасимів, Волинець і инші. або силачі з Великої України: Богатирів, Піддубний і Гаркавенко. Усі вони своїми пописами по ріжних місцях усього світу прославили українське імя.

І тепер ще між нашим народом трафляються люди з незвичайною силою. Тільки звичайно, особливо по селах, вони не вміють належно оцінити і використати такого цінного талану і звичайно марнуються, замість піти до доброї школи силачів, вивчитися правил дужання, виробитися і приносити собі і свому народови користь і славу.

В Америці заробляють силачі міліони долярів. Найбільші світові силачі є тепер: американці Демпсі і Тенні, француз Карпентіє, німець Шмелінґ, еспанець Паоліно і кілька муринів. За найсильнійшого силача уходить тепер француз Ріґульо, — але ґазети писали, що він таки своєї жінки боїться.

—o—

ЖЕЛАННЯ Іванови Сорокатому.

Виділ Читальні «Просвіти» в Угринові горішнім пов. Станиславів прислав Іванови С. з нагоди імени такі желання:

«В день Вашого іменника жичим Вам, Іване, чого собі желаєте, най тоє настане.

«Жичим щастя і здоровля і доброї слави, щоб Ви Український Нарід до купи зєднали.

«Най щастить Вам в своїх віршах всіх братів зєднати, щоби мило усміхнулась наша Спільна Мати.

«Щоб дорогу Ви вказали віршами своїми, куди мають поступати діти Украіни.

«Щоб не смів нас жаден радца й підпанок чіпати, щоби нашим проводирем був ще Сорокатий!

«Жичимо Вам, щоб «Народню Справу» всі читали, щоб науки Ваші добрі всі до серця брали.

«Щоб до року не осталась ні одна родина, у котрій би ще наука Ваша не гостила.

«Щоб діждались Ви ще того, Друже наш Іване, так Вам жичить з Угринова

Брацтво Читальняне.

—o—

ЗАРОБИВ БІДНИЙ ЧОЛОВІК.

З Відня до Інсбруку летів якийсь панок літаком і по дорозі кинув з літака картку з своєю адресою і з написом: «Хто сю картку знайде, най напише до мене, а дістане памятку». Картку знайшов у лісі якийсь бідний селянин і післав її на подану адресу, а за тиждень отримав почтою гарний срібний годинник а на нім виритий підпис того «летуна».

—o—

Саранча на Закарпатті.

На східну частину українського Закарпаття (Мармарощина) налетіли рої саранчі. Населення розпучливо бореться із цею язвою, та боротьба дуже трудна, бо ніхто на це нещастя не був приготований.

—o—

Важне для сільських ремісників.

(Шевці, кравці, стельмахи, боднарі, столярі, теслі, ткачі, ковалі і інші.)

Щораз частіше повторюються скарги і жалі наших селян-ремісників на переслідування і кари, що на них безправно накладає поліція, староства і податкові уряди. **Ми вже богатьом нашим передплатникам уділили в таких справах порад листовно, а тепер подаємо головні правні постанови, що хоронять дрібних сільських ремісників перед усякими переслідуваннями.** Ті постанови є слідуючі:

1) Промисловий закон з 7. червня 1927 Д. З. Р. П. ч. 53. поз. 486), артикул 2, точка 17. того закона каже: «Не є промислом в розумінню нинішного закона домашній промисл (зарібкове продукційне заняття, **виконуване побічно і виключно при помочі осіб, що належать до родини або до домашньої служби»).**

2) Обіжник Міністерства Скарбу з 6. V. 1930. L. D V. 5237 / 4 / 30 Уступ другий того обіжника каже: «Міністерство Скарбу... поручає не потягати до набування промислових свідоцтв робітень і ремісничих занять, ...що затруднюють крім власника підприємства одну наємну силу, чи одного члена родини».

Із тих законних постанов слідує:

1) Дрібні ремісники, що виконують своє ремесло самі або при помочі одної наємної сили (чи члена родини), не є обовязані ані викуплювати свідоцтво промислове, ані платити податок оборотовий.

2) Усі інакші домагання чи накази поліції, старост і т. п. є безправні.

На переслідування поліції вносити скарги до староства.

Від неприхильних рішень староства рекурсувати до воєвідства, а від неприхильних рішень воєвідства до Міністерства внутр. справ. Колиж на ореченню воєвідства є зазначено, що дальше нема відклику, то таке оречення скаржити до Найвищого Адміністраційного Трибуналу в Варшаві. Від кар грошевих, чи кар арешту, що їх накладає староство, вноситься такий спротив: До карного оречення староства долучується письмо: «Прошу віддати справу окружному судови в . . . (Підпис і дата)». Те письмо враз з карним ореченням треба вислати до 7 днів порученим листом до староства. При устній розправі в старостві складається таку саму устну заяву, щоби передали справу судови.

При усіх відкликах і спротивах покликуватися на згадані законні приписи. Ці приписи обовязують так в Галичині, як і на Волині. Не відносяться вони лише до куття коний, бо це управильнює окремий закон. Про него ми писали в осени минулого року в «Нар. Справі», але при н агоді і ще напишемо. (Михайло Жибак, муж довіря. Струпків Ця стаття є рівночасно відповідю для Вас.

За безправно наложені пльомби внесіть зараз скаргу до староства, покликуючися на наведені вище законні приписи).

Треба також памятати, що дуже часто уряди скарбові вимірюють дрібним ремісникам податок оборотовий, не дуже турбуючися про те, чи ремісник має більший варстат, чи ні. Тому дрібні ремісники (такі що працюють у своїх варстатах самі, або з одною наємною силою, чи з членом родини) повинні що року до дня 15. травня (мая) довідуватися в уряді громадськім або в скарбовім уряді, чи часом на виказ податку оборотового не втягнено й їх. Коли покажеться що так, ремісники повинні, не чекаючи на наказ заплати вносити рекурси до урядів скарбових, покликуючися на вище наведені приписи.

—о—

Велика повінь на Кавказі

Большевицькі ґазети доносять, що через величезні зливи вилляли усі ріки на Кавказі. Вода залляла великі простори краю. Шкоди міліонові. На ратунок загрожених осель приклика но військо.

НЕ ЇДЬТЕ НА ЗАГИБІЛЬ!

Селяни Волині, Холмщини, Полісся і Підляша! Не вірте ніяким намовам! Не кидайте рідної землі, бо за морем пропадете!

Польський «Синдикат Еміґраційний», почав уже вивозити наших селян до Полудневої Америки. Зачав від наших селян на Волині, Холмщині, Поліссю і Підляшу, бо там між селянами ще найменша свідомість. Щоби успішніше аґітувати за виїздом селян за море, отворив цей синдикат богато своїх відділів і аґентур по містах і містечках згаданих земель, як от в Луцьку, Рівнім, Ковлі, Бересті н. Б., в Кремінці, Дубні, Костополі, Здолбунові, Горохові, Володимирі Волинськім, Корці, Пинську, Пружанах, Дорогичині та Любомлі. 23 червня прибула вже до Варшави перша ґрупа нещасних еміґрантів і внедовзі буде вона відправлена за море.

Така трівожна вістка появилася на днях в українських ґазетах. Отже побоювання, що їх ми висловлювали часто в «Нар. Справі» (останньо в 24 числі в статті «Не поїдемо до Перу») були вповні обосновані. Від слів і замислів перейшли вже ті пани до діл. Перший транспорт призначених на загибіль наших селян уже в дорозі. Другі транспорти «робляться». По селах Волині іде — як нам пишуть наші передплатники — скажена аґітація за виїздом за море. Аґітують аґенти й урядовці згаданого синдикату — бо вониж мають обіцяні премії від кождого достарченого на корабель еміґранта, — аґітують такі випробувані «приятелі» нашого селянина, як осадники, жиди і поліцаї, аґітують врешті всі, хто лишень хоче збутися нашого селянина і забрати за півдармо його кервавицю.

І збаламучені, загулюкані селяни ідуть. Покидають прадідну землю, на якій зросли, яку щедро напоїли своїм потом і кровю віддають її за безцін чужинцям і пускаються в дорогу, з котрої вже їм не вернутися... Яке це страшне і нелюдське! Здається ціле пекло не видумалоб більш діявольського пляну на ослаблення нашого народу.

Це нещастя не насунуло ще на Галичину, бо тут нарід свідоміщий. Але не можна ручити, чи й до галицьких селян не завитає цей страшний гість — еміґраційна горячка. Не можемо із ріжних причин, (також і з огляду на цензуру) подати усіх страшних і ганебних подробиць з еміґраційних плянів деяких людців. Можемо Вам, українські селяни, дати лише добру пораду:

Не вірте ніяким намовам до виїзду за море! Усі обіцянки аґітаторів — це нужденна брехня. В краях Південної Америки, як Перу, Бразилія, Арґентина, Уруґвай, чекає на вас люта загибіль а не великі зарібки і богатство, як це Вам брешуть аґенти! А в Північній Америці панує тепер страшне безробіття (коло 10 міліонів робітників без праці) і там тепер ніяких еміґрантів тамошній уряд не пускає до краю.

Питайте тих аґентів: чому синдикат не висилає до Південної Америки мазурів? Чому по мазурських селах не швендяються еміґраційні аґітатори?

Нехайже крім того одного транспорту, що вже як згадано, поїхав на загибіль, ані один наш селянин не покине рідної землі! Нехай люта мука і загибіль тих нещасних буде для нас усіх осторогою і пригадкою, що на рідній землі можна часом і голодувати і бідувати, але в Південній Америці нема тепер для наших селян взагалі ніякого життя!

Памятаймо, що тепер можна лише там шукати зарібків і кращої долі, відки можнаби, якби було треба, вернути пішки, як от з Німеччини, чи з Франції.

Подавайте ці вісти з села до села, від хати до хати! Остерігайте десятого і сотого перед виїздом до Південної Америки!

Гарне свято в Ременові.

В Ременові пов. Львів було в неділю 29. червня величаве Кооперативне Свято. В святі взяли участь також луговики й луговички з Ременова, Вислобоків і Запитова і хор в Колодкнця малого. По Богослуженню, яке відправили священики з Запитова, Сторонятина і Жовтанець, рушив похід до нового Кооперативного Дому, де промовляли делеґат з «Маслосоюзу», а потім делеґат «Лугу» М. Козланюк. Луговики й Луговички робили гарні вправи, причім пригривала орхестра з Підберізець. До улаштовання того гарного свята причинилася Надзірна Рада місцевої кооперативи «Єдність», о. Пашковський і свідомі люди. В святі взяла богато дооколичних селян, що хвалили собі гарну поставу Лугів, які мимо всяких перешкод і нагінок розвиваються гарно.

—о—

Соймові вибори у Ковельщині

Під увагу громадянам—українцям Ковельського, Володимирського, Горохівського і Любомльського повіту.

Кромі виборів до сойму в луцькому окрузі і до сенату на цілій Волині, Найвищий Суд уневажнив рівнож соймові вибори до сойму і в ковельській окрузі. Уневажнив через те, що там неправно уневажнено при виборах в 1928 р. листу ч. 18. Завдяки тому з ковельської округи вийшло з виборів 5 послів — **усі** з одинки!

Поновні вибори відбудуться в неділю 13-го липня цього року. До виборів стає українська національна листа ч. 18, три сельробівські листи (ч. 8 (сельроб-правиця), ч. 36 (робітничо-хлопський бльок) і ч. 37 (сельроб-єдність), далі московська листа ч. 20 і жидівська листа ч. 33. Боротьба буде вестися між українською національною листою ч. 18 і сельробами. З листи ч. 18 кандидують: бувший посол **Підгірський,** якого перед двома тижнями засудив варшавський суд на 2 роки тюрми і д-р **Річинський** з Володимира Волинського, голова православного церковного Комітету — і відомий український діяч.

Обовязком усіх свідомих українців є, піти до виборів і **віддати свої голоси на листу ч. 18. Тим покажемо свою народню свідомість.**

—о—

Чи вільно прикрашувати тризубом будинки українських установ і приватні доми?

Виразної законної заборони вивішувати відзнаку (герб) тризуб в наших установах чи хатах (все одно, в середині чи з надвору) нема нігде. Треба отже розуміти, що тризубом вільно прикрасити стіну так з середини, як і з надвору.

Колиби вивішений тризуб нарушувала якась приватна особа, треба вносити до суду скаргу за злосливе нарушення, чи ушкодження чужої власности. Колиб це зробив поліцай в службі чи якийнебудь державний урядовець, треба вносити скаргу до староства.

Наказ староства здійняти тризуб є правно безосновний і проти такого наказу треба вносити рекурс до воєвідства. Від неприхильного рішення воєвідства рекурсується до міністерства внутрішніх справ у Варшаві (ул. Новий Світ 69). Рекурс до міністерства пишеться по польськи. Колиб однак на рішенню воєвідства було зазначено, що від него нема далі відклику, треба таке рішення заскаржити до Найвищого Адміністраційного Трибуналу в Варшаві. Таку скаргу мусить робити адвокат.

Колиби староство когось покарало за вивішення тризуба, повинен покараний зложити до 7 днів в старостві писемну заяву: «Жадаю відступити справу Окружному Судови». Від неприхильного рішення суду рекурсується теж до Найвищого Адміністраційного Трибуналу.

В таких справах треба завжди йти за порадою і помічю до українських адвокатів.

Розуміється, що в ніякому випадку не повинен український громадянин в який небудь спосіб нарушувати тризуб чи инші наші національні святощі, хочби й під примусом.

(Відповідь читальні «Просвіти» в Тужилові і в Садках).

———

Самоволя урядника. Комісар староства з Калуша прийшов оноді до читальні «Просвіти» в **Тужилові** і побачивши там на стіні український Тризуб казав його здійняти. На жаль найшовся між присутними в читальні громадянами такий слабодух п. Т. Б., що цей безправний наказ виконав. Пан комісар взяв тризуб в руки, заложив руки за спину і так парадував по читальні. Присутний при тому український студент запротестував проти такої нікчемної зневаги нашої національної відзнаки і тоді той комісар віддав тризуб поліцаєви, кажучи при тому, що тризуба не вільно явно тримати на стіні. Цей некультурний і безправний вчинок загорілого підпанка напевно не приніс чести ані йому, ані його становищу, а тільки викликав загальне обурення й погорду громадян. (Від Редакції: Виділ читальні повинен поступити так, як радимо в статті «Чи вільно вивішувати тризуб?»).

—о—

Переписка і всякі поради.

Допись з Мацошина годі прочитати.

Т. Буник. Подате імя й назвиско того господаря, що на його руки зложили на «Р. Школу» а він не відіслав жертви.

Р. Янчук, Борсуки. Ваша вика в Спілці Аґрономів Львів, ул. Собіского 28, 136 зл. 1 сотнар.

Яків Андрусяк Городна Полісє. Вірші за довгі. Пробуйте коротші. Справу з ґрунтом пишіть коротко і ясно. Оказові числа висилаємо.

Дописувач з Ставка на Волині. Новинка про панотця В. Т. не піде, бо нам здається, що це був жарт, хоч може троха й незручний. Про читальню містимо.

ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ

Др. Д. Миколаєвич.

Коли пускати кров?

Пускання крови, це дуже добре знаний спосіб лічення домашних тварин і люблений передусім у сільських «докторів», котрі його залюбки вживають і тим власне найбільше грішать. Щоби там тварині не бракувало, то ті «доктори» все відразу знаходять недугу і лік на неї: пускання крови. У них кожда недуга повстала в наслідок зіпсутої крови і кажуть, що ту зіпсуту кров треба конечно спустити, а люди звичайно вірять своїм сільським докторам, як яким чудотворцям, хоч добре знають, кілько то худоби вони привели до загибелі. Пускання крови тому так поширилось і тому так радо уживають його сільські доктори, бо воно є дуже зрадливе. Представте собі коня хорого на кольку, або здуту худобу! Коли таким тваринам пустити кров, то вони зараз стають спокійніші і люди певні, що тварині поліпшало. Тимчасом є зовсім інакше. Ті люди, котрі колинебудь в життю вже втратили більшу кількість крови нараз, чи то наслідком скалічення, чи зранення, ці знають дуже добре, яке по тім наступає ослаблення. Так само тварина по спущенню крови стає ослаблено і не виказує таких обявів болю, які виказувала перед тим, а люди думають, що їй ліпше. Щож може помочи пущення крови при здуттю, коли кров є здорова, а лише ґази тварину розпирають, або при кольці в наслідок ґазів або корму збитого в тверду масу? Кождому ясно, що в таких випадках треба усунути збиту корму, або випустити ґази, а не «випускати» кров. Подібних випадків, де пускання крови є навіть шкідливе, можнаби вичислити десятки, а за це дійсна потреба пускання крови обмежується лише до поодиноких випадків.

Сюди треба зачислити між иншим і **охват**, про котрий була мова в останнім числі «Народньої Справи».

Дальше належить сюди **пораження в наслідок великої спеки, або тяжкої праці серед горяча.** Замітне воно тим, що хід коня стає непевний, він заточується, скоро і тяжко дихає, слизні носа і очий синьо-червоні, нераз кінь навіть падає і виступають окрчі мяснів. Такому коневи треба скоро пустити кров, щоби відтяжити мозок і серце, а крім цего завести коня в холод і зливати зимною водою.

Буває також, що в наслідок тяжкої праці, передусім серед зимного вітру, приходить до **простуди легенів** і кінь дуже тяжко дихає і харчить, а болона носа і повіка ока посиніла. Також таке занедужання вимагає пущення крови.

До дальших таких недуг належить **кровомочення** у коний, котре повстає в наслідок запалення мяснів і трапляється головно тоді, коли кінь звиклий до праці змушений стояти через один, два, або більше днів в стайні без руху. Ця недуга трапляється лише у коний (а не худоби) і то частійше у коний тяжких.

Також не буде великою хибою, коли від часу до часу пускається кров коневи хорому на **дурійку,** але воно не має богато вартости, а коня сильно ослаблюється; ліпше є такого коня відповідно кормити та відповідно з ним обходитися. Такого коня не вживати до тяжкої праці, держати в холодній стайні або стодолі, кормити окоповими ростинами і пійлами, а як найменше давати соломи та січки і вівса, а крім цего часто давати йому на прочищення (глявберську сіль).

У коров нераз пускається кров тоді, як корова не може **запліднитися,** але то можливе лише до таких випадків, де корови є добре відживлені і бистрі. У инших коров це є лише шкідливим, бо їм требаби ще впустити крови, а не випускати; причина неплідности є у них инша.

Це булиб всі ті недуги, де пущення крови може бути корисне і треба обмежитись лише до них та не надуживати пускання крови, бо кров є найліпшим складником тіла і заки тварина витворить нову кров, минає богато тижнів, а вся подавана корма, котра булаб ішла на витворювання молока чи мяса, іде на витворення нової крови.

—о—

На передодні жнив.

Як випадуть жнива, нікому невідомо. Чи випаде на жнива добра погода цього годі і вченим збагнути. Треба бути на все приготованим і працювати так, як би то ми чекали гіршого.

Щоб не змарнувати врожаю, перше всього треба його зібрати в час. А щоб почати роботу в час і перевести її без клопоту і задержки, треба все до жнив приготовити.

Налагоджуємо знаряддя. Косарки, серпи, коси, вози, перевесла, плахти на віз. Рівночасно приправляємо тік, латаємо стодолу, щоб не затікала. Вже тепер треба обміркувати, де і скілько якого хліба ми будемо класти. Що після чого будемо молотити, що піде в першу чергу чи на вжиток чи на продаж. Відповідно до цього збіжжа і уложиться. Збіжжа на насіння муситься ще на полю вибрати в окремі снопи, — його треба буде в першу чергу молотити, значить в перше забрати з поля, добре уховати від непогоди та уложити там, де легко можна буде забрати. Приготовивши стодолу, шопи, тік, ще перед жнивами міркуємо що посієм по стерні, бо наука і практика каже що *«за серпом йди з плугом».* По стерні можна ще багато де чого доброго посіяти: ріпу, стернянку, мішанку на зелену пашу, лубін на угноєння під ярину, в деяких місцевостях і конюшину, буркун, отже і тут треба завчасу замовити насіння тої або иньшої рослини, замовити штучних погноїв.

А тепер приступаємо до властивих жнив. Як жнива перевести, це всім більш менш відомо. Хіба що треба нагадати, щоб женці не залишали на полю дозрівати буряни. Їх треба окремо зжати, скидати на купу і спалити, або присипати землею, най гниють. На межах так само всю хопту зжати.

Щоб можна було стерню заразже підкинути, при складанню снопів, треба вважати щоб вони не перешкоджали оранці. В кого поле широке, тому байдуже, чи будуть вони стояти по середині, чи скраю, але в кого гони вузькі, то копи вартаб складати лише при межі або позносити їх в більші купи, щоб хоч більшу частину стерні зорати.

В кого заобмаль паші, а в озимині росте сераделя, то можна її залишити на сіно, не випасати худобою. Як підуть дощі то буде ще добрий збір сіна з сераделі.

Крім худоби, на стерню варта вигнати і гусей та вивезти кури, най зберуть падалицю щоб не змарнувалась, та щоб на ній не переховувались шкідники збіжжа.

—о—

Як пакувати для пересилки мягкі овочі і ягоди.

Незабаром почнеться сезон на вишні, ягоди, сливки тощо. Богато цих ягід господарі можуть продати у великих містах. Отже хто має на продаж вишні, черешні, порічки, навіть малини, мусить запамятати, що ягоди ці пакують до малих скриньок. На вишні заграницею роблять скриньки 43 цм. довгі, 28 цм. широкі і лише 6 цм. високі. Дно скриньки вистелюють або отавою, стружками, або фалдованим папером, а на це йде восковании папір. На дно першу верству ягід накладають руками, корінцями до гори. Далі до скриньки ягід по троха досипають і потрясають, щоб добре всіли. Так насипають аж до верху, при чім ягоди виставють поверх скриньки на 1 цм. На це кладеться восковий папір і накривка. Коли треба вислати більшу кількість ягід, то ці скриньки звязують по 2-3-4 в купу або дають їх до одної загальної скрині. Лише так паковані ягоди доходять непошкоджені навіть з заграниці. Чим мягчі ягоди (малини), тим посуда на них має бути менша. Скриньки можуть заступити у нас вербові кошики тих самих розмірів.

—о—

Ще про боротьбу з мшицею крівавою.

В часописі ми вже писали, що мшиця кріваваі нападає на дерева, висисає сок з дерев і вони гинуть. Отже подаємо ще як її лікувати. Беремо тверду щітку і мшицю розітремо. Місця змастимо нафтою, ропою, або спіртом чи лугом з попілу або терпентиною. Через два дні місця ці насмаруємо товщем, або вазеліною, иначе кора потріскає. Звичайно що дерева мусять з весни і в осени бути насмаровані вапном з синім камінем.

—о—

Множення агресту відкладами.

Червень і липень, це найліпший час на множення агресту з відкладів старого дерева, котре сяк чи так повинно бути витяте при самім корінню, бо старе дерево агрест не родить достаточно, і заваджає в корчи, не даючи місця на зріст нових гонів. А як відомо, агрест родить найкращі ягоди лише на кріпких здорових 1-2 річних гонах. З кінцем червня ягоди агрестові вже зібрані, або збираються нарочно з найстаршого дерева, аби то дерево не лише приладити до спрятання, але і похіснуватися ним через літо на виплекання з него нових корчів через відкладі. Відкладами називаємо гилі-гони ростучі ще разом на корчи, але нагнені до землі, пришпилені кульками, і присипані землею так, аби з них виставали лише вершки дрібних скрайних галузок. Очевидна річ, що з одної старшої гилячки, котра буває звичайно лабата, то є, має кілька побічних галузок, можна зробити і більше число відкладів, присипуючи гилю так, аби кінцеві галузки з землі виставали. Кожду таку вистаючу галузку привязується до палика, аби дати їй дальшу змогу рости просто. Через присипання відкладової гилі землею, на які 5-10 цм. глибоко, гилька ця натягає в протягу літа скрізь коріння. Гилька сама живиться соками з материного коріння; а нове коріння, нарастаюче скрізь там, де гилька ця присипана, додає вистаючим гонам соків і зросту.

М. Бардеґа.

—о—

Щеплення--очкованням на тернині.

Тернина оказалася в послідних роках знаменитим підкладом під бросквi і морелі. Ці дерева є до певної міри вражливі на морози; тож щепки, яким за підклад дано тернину, роблять так морелі як і брoскви більше відпорними та витривалими на морози острійшого підсоння. Тернину, призначену на підклади, слідувалоби рік перед защепленням добре закорінити в шкілці. Можна однак впрочім щепити тернину і таку, яка росте по межах, розглянувшися попередно за молодими а добре окоріненими гонами. Очевидно надаються підкладди тернини лише на слабо ростучі деревця так броскинь як і морель; але плекання тих овочів в підсонню нашім може вестися з успіхом лише на таких карлах. Тернина взагалі надається на підклади лише, поки є молода. Однак очкування її є легке: також щепимо на весні кожухованням, зглядно лученням, і то в тій порі найліпше, коли тернина зачинає цвисти. Деревця щеплені на тернині, родять скоро, тривають довго і не підлягають упливови клию в сій мірі, як деревця тих овочів, щеплені на підкладах сливкових, дамастинових, або дичкових морелі та броскви. Мож впрочім пробувати на тернині очковання і то під осінь, коли дерево визріло вже добре, а таки має кору ще вільну, що добре відстає мязга. Щеплення на тернині робив я підчас своєї практики, і одержав знамениті висліди так, що можу поручити другим цей спосіб лише під сим услівєм, коли вміє добре і вправно щепити. **М. Бардеґа.**

Догляд за молодими кріликами

Найкращою їжою для молодих кріликів є сіно або сушена конюшина. **Суха їжа є для них здоровша ніж сирова.** Коли нема сіна або конюшини, то добре давати сухе листя дерев. З сухих бурянів є найнайліпшою **кульбаба;** вона навіть

є ліпшою від конюшини, якої молодим кріликам не радять давати. Молодим кріликам не можна давати бурачиння; від нього дістають бігунку, а часто і гинуть. Коли даємо їсти буряну з городу, то глядимо, щоб туди не попала цибуля або чоснuк, які є для крілика отруйні. В сіні щоб не попали ідовиті рослини. Ніколи кріликам молодим не слід давати трави мокрої або зіпрілої. Після дощу даємо лише сіно або варені бараболі. До 3-4 місяців кріликам не можна давати зерна, — воно шкодить. Вівса можна дати трошки раз на 3-4 дні. Давку вівса можна збільшити старшим кріликам. Коли переходимо на инший корм, то це неможна робити раптово, в ці переходові часи треба кріликам давати молоко, або юшки чи борщу, що залишається від обіду.

Коли даємо кріликам зелену пашу, то не сміємо їм давати води навіть в спеку. Старших кріликів можна годувати і листям городин, капусти, калярепи, салати, але молодим коли дається, то хіба дуже мало і рідко коли. Сіно чи зелена паша мусить бути мішана, щоб крілики могли собі вибирати рослини до смаку. Взагалі кріликів до 3 місяців доглядається дуже пильно, особливо що до кормів, бо цей час для них є небезпечнійший.

—о—

543 запомог по 120 золотих.

на суму 65·400 золотих

Кому признаємо дальші запомоги від 533-ої до 545-ої?

533. Стефан Канцір, Родатичі пов. Городок Ягайльонський, корова впала 29. червня 1930

534. Іван Остапчук, Лідухів п. Почаїв пов. Кремянець, корова впала 10. червня 1930.

535. Теодор Михайлюк, Ходовичі пов. Стрий, корова впала 29. травня 1930.

536. Микола Корінець, Голобутів пов. Стрий, корова впала 29. червня 1930

537. Нікон Штогрин, Старо-Олексинець пов. Кремянець, корова впала 24. червня 1930.

538. Дмитро Шмігельський, Хревт п. Лютовиска пов. Ліско, корова впала 13. червня 1930.

539 Михайло Жмуркевич, Долина-Одиниця пов. Долина, корова впала 12. червня 1930.

540 Петро Сенич, Красна п. Перегінсько пов. Калуш, корова впала 15. червня 1930.

541. Василь Шеремета, Чесники пов. Рогатин, корова впала 11. червня 1930.

542. Амброзій Скрибайло, Турка п. Турка к. Коломиї пов. Коломия, корова впала 28. червня 1930.

543. Василь Санковський, кол. Лідавка п. Гоща пов. Рівне, корова впала 26. червня 1930.

544. Іван Москалик, Розворяни п. Глиняни пов. Перемишляни, корова впала 15. червня 1930.

545. Степан Заяць, Золочів вул. Довга ч. 20, корова впала 9. червня 1930.

Кому не можемо признати запомоги?

1) Іван Демкович Добрянський, Шопки п. Куровичі, по перерві вплатив передплату дня 20. 6. 1930 по кінець червня 1930, а корова впала дня 1. липня 1930, отже в день випадку ще не минув місяць від відновлення передплати.

2) Михайло Никифорук с. Николи, с. Котиківка п. Городенка, передплату має заплачену по кінець року 1929, а корова впала 27. 6. 1930, коли він вже не є передплатником.

До кождого листа, на який хочете мати відповідь, долучіть заадресовану коверту і значок на 25 сот.

НЕ ДАЛИ ПОСВЯТИТИ ХРЕСТА НА МОГИЛІ.

В Маґдалівці пов. Скалат хотіли громадяни посвятити новий хрест на впорядкованій могилі хорунжого Української Армії Івана Т. Білецького, що згинув там літом 1920 у бою з більшовиками. Та поліція з Колодіївки і з Сороцка під проводом аґента зі Скалату Меч. Вненка розбили цементове обмурування, а хрест забрали на постерунок в Колодіївці. Колиж люди зійшлися на панахиду, прийшли до села Маґдалівки постерунки з Скалату, Сороцька і Колодіївки тай узброєні «Стшельци» і зачали грозити, що хто піде на панахиду, того арештують, а аґент Вненк грозив о. Гумницькому, що будуть стріляти. (Допись про сю подію містить «Діло» ч. 141 з 28. червня 1930 і инші часописи).

Що по чому?

Львів дня 8 липня 1930.

Пшениця, пшенична мука, жито і гречка подорожшали. Овес, ячмінь також підносяться в ціні Кукурудза, бобик, макухи в ціні впали.

ЗБІЖЖА.

Збіжжа дорожіє

(Ціни за 100 кґ. на стац. залад. Підволочиска) За двірську пшеницю платять 43·50 44 50 з, за селянську 40·50 - 41·50 за жито відбірне 19 50—20, жито звичайне 15·50—16 вл. ячмінь 15·50—16 овес 16·50—17, кукурудза 20·75—21·75, фасоля біла 45—55, кольорова 30—35, краса 40—45, горох пів Вікторія 23·75 —25·75, горох звичайний 21·25 – 22·25 бобик 19—20, гречка 25 75—26·75, (ціни і попиту на лен, мак, просо, лубін, фасолю, вику не має. Бараболя 3—4 зол. (Ціни гуртові.)

НАБІЛ

Маслосоюз платив кооперативам дня 8 липня за масло експортове солене пріма 4·30, несолене десерове пріма 4·20, масло бльокове несолене пріма 3·90 1 літра молока 0 29 1 літра сметани 1·40. За 1 копу яєць 6.20—5·90 одно яйце на базарі 12—15 гр. Ціни на масло і яйця звижкові.

ХУДОБА

За 1 кґр. живої ваги	вола	1.20 — 140	зол.
„	бугая	1.15 — 1·25	„
„	корови	1.35 — 1·45	„
„	ялівки	1·20 — 1·35	„
„	теляти	1·00 – 1·30	„

До складу і прикладу.

Мої іменини.

Вже що правда, то признаюсь: такі іменини, як їх мав я сего року, най будуть що днини.

Всі желали щирим серцем, наче щирим злотом, тії устно, сі письмено, а декотрі й дротом.

Ішли тоті телеграми, аж стовпи гуділи: — «Жий нам, Іване Сорокатий, веди нас до цілі!»

Що приємно таке чути, то кождий признає, видко, що ту ціль на думці не один з нас має...

А крім желань ще й наспіли уські дарунки, бігме, братя, що забув я уські фрасунки.

Були дари незвичайні, з них дещо згадаю: Прислав мені кум Клябука з гуцульського краю — того лою чарівного цілу бербеничку а крім того у коновці цілющу водичку.

З того лою буду свічі ворогам сукати і засвічу їм, щоб лекше їм було вмирати.

Воду буду по крапельці між братів ділити, що ще й досі сліпі ходять і не вміють жити.

Ілько Впертий з Перевертів пише досить журно: — «Ту ґазету вже пів року я читав за дурно.

«Але в ваші іменини передплату вислав і так легко в серцю стало, що я і не мислив.

«Тож прийміть мою поправу замість подарунку: я ретельний став з тих віршів, з того «авсбільдунку».

Навіть радца мені пише: — «Пане Сорокати, місьонц Вас до протокулу не бенду тягати.

«Нех то буде в іменини такі упоминек, та за місьонц уважайце! — Ваш — радца Вавржинек»...

Я читаю тоті листи тай сів до вечері, а тут раптом ще два гості отвирають двері.

Дивлюсь, а то Матій Правий вже тне якусь штуку, тягне когось силоміцю до хати за руку.

— «Іди, Паньку, не встидайся, ти вже не публічний!» Дивлюсь, а то Панько Вялий, той піяк торічний!

Став Панько коло порога й з тиха повідає: «Най вам Господь теє чудо все нагороджає.

«Я був клятий піяцюга, а тепер змінився, з ваших віршів я тверезо жити научився.

«А за те нічо не прагну, тільки вас благаю, впряжіть мене своїм буком, най се памятаю!»

Ті слова мене тронули тай говорю: «Паньку, дуже тішусь, що розбив ти вже піяцьку «баньку».

«Це мені дарунок красний! Не можу забути! Що вдалося заблудшого сина навернути!

«Коби такі чуда були в кожді іменини, тай коби ті іменини траплялись що днини!

Коби всіх так вдавалося на путь навертати, тоді чувбися щасливим

Іван Сорокатий

СТРІЛЕЦЬ Льокай Пилип, що служив при Бриґаді УСС на Україні в 1920 році родом з околиці Підволочиск зволить подати свою адресу до Нар. Спр. під „Важне“. Всіх хтоби знав його адресу проситься завідомити Адміністрацію „Нар. Справи“ 670

Листи і дописи мусять бути писані коротко, виразно, чорнилом на одній сторінці паперу

Чотири листки.

У саму Зелену Суботу, сейчас з полудня, взяла я серп і пішла в поле назбирати трави корові.

Іду я межею, дивлюся я коло Максимових бульб, лежать якісь чоботи і сапа (мотика) а дальше на яких 30 кроків стоїть Максим, похилений над конюшиною, і дивиться в одно місце, мовби там щось цікавого бачив.

Я зразу думала що йому щось слабо зробилося, але сейчас догадалась, що се він певно шукає щастя. Бо є в нас таке віруванє що чотири листки конюшини приносять щастя сему, хто їх знайде. Бо у нас дураки не перевелись. Тай кличу я до него: «Максиме! Маєте ви трохи розуму. То ви там шукаєте щастя, де ще ніхто ніколи не найшов?»

— «Ей, дайте спокій, Євко! — каже він підійшовши до мене. — Чомуби не знайшов. От наш Артимко, як він розбогатів. Аж люди дивуються. А раз сам його умисно питався, яким він способом так скоро доробляється. А він каже: «*Чотири листки* мені в тім помагають!»

— «Ну, та добре вам сказав, Максиме, лише ви його зле зрозуміли. Він мав на гадці ґазету, котра має чотири листки, а котру він від давна читає. А з неї він черпає ріжні науки і господарські поради, як має поступати, щоби мав більший дохід зі своєї праці. І те йому приносить щастя».

— «Гов, Євко — каже Максим, до мене, поправляючи шапку. — Чекайте, най вас злапаю за язик! Бо ви зачинаєте щось брехати! Ви кажете Євко, що ґазета дає поради, як нам господарити? Таж ґазети пишуть в місті пани, котрі навіть часом незнають де хліб росте, чи на поли чи в печи. І скажіть, як вони можуть нас учити господарки?»

— «Ой, Максиме! кажу я до него. Як —я бачу, то ви є хитренькі нівроку! Лише ся ваша хитрість немає підстави, бо виходить з несвідомости. Чи ви знаєте, Максиме, що як наш дідич мав сіяти збіжа, то спровадив собі з міста пана, аґронома, щоби йому показав, де і що має сіяти? Чомуж дідич не радився в тім наших господарів? Чи ви знаєте, що у місті пани вже видумали такий порошок, котрий цілковито заступає худобячий гній? Чи ви знаєте, що у місті пекарі печуть такий хліб, якого у нас жадна господиня не попотрафить спекти?»

— «Та правду кажете, Євко!» — «Отже маєте доказ, що у місті є люди, котрі мають більше знання і поняття про нашу господарку, як ми самі. Поправді є і такі міщани, котрі не знають, як коноплі цвитуть то зате вони що інше розуміють, бо там кождий має інше знання. Але є і такі люди, котрі, хотяй у місті мешкають, то вони жиють можна сказати: сільським життям, бо займаються виключно нашими господарськими справами, збирають господарські практики і спосереження з цілого краю а навіть і з заграниці, і те усе друкують в ґазеті на чотирох листках.

Якби вам радила Максиме з тими листками познакомитися; лише не беріть ґазети яка попаде, бо є і такі, котрі чоловіка или подражнять своєю писаниною. Найлучшою ґазетою є «Народня Справа», бо вона не займається сваркою а служить виключно для просвічення народа».

А Максим каже: «Знаєте, Євко, мені гейби в очах розвиднілось, бо я сего всего не знав». Треба і мені взятися до тих чотирох листків, за які кажете!

— «Так, так, Максиме! Через те ваше незнання, бувби вам хто чоботи вкрав, якби хто інший надійшов, а не я!»

Євка Криворучка

—о—

Хто може отримати запомогу в „Народній Справі“ 120 золотих?

(Подрібні умови)

1) **Запомогу 120 золотих** одержує в нас кождий наш передплатник, котрому згинула принайменше 2-річна **штука рогатої худобини,** тоді, коли він в день випадку був уже **бодай один місяць передплатником,** — коли разом з погибшою **не мав більше, як 4 штуки дорослої** (понад 2-річної) худоби, — коли погибша штука до дня випадку була в нього найменше 14 днів, та коли в день вплачення передплати була здорова.

2) Передплатником числиться кождий від того дня, в котрім він вислав передплату, або в котрім по перерві відновив її.

3) Хто перерве передплату хочби на 1 день, той мусить зачинати з початку і аж по місяцеви від відновлення передплати набуває знову право до запомоги. Тому треба завжди висилати нову передплату найдалі того дня, коли кінчиться попередна, бо часом і 1 одень перерви може стати на перешкоді признанню допомоги.

4) Посвідку про загибіль худобини треба вислати найдалі до 5 днів по випадку. Гроші висилаємо запоможеному в 14 днів по проголошенню запомоги в ґазеті.

5) В однім році може передплатник дістати запомогу лише один раз.

6) Передплата на „Народню Справу“ виносить 1 зол, місячно. Найліпше посилати відразу на 3 місяці (3 зол.) а ще краще на пів року (6 зол).

Відвічальний редактор: ЛЕВ ЧУБАТИЙ

З друкарні Щ. Беднарского в піднаймі „Кооперативи Промислу Графічного“ Львів Ринок 9. — Телефон 76-14.

Видавець: ІВАН ТИКТОР.